

**BASIN ve HALKLA İLİŞKİLER
MÜŞAVİRLİĞİ**

Gazete Kupürleri

25.06.2026

BİRİNCİ OLAN
GENÇLERE
UMRE ÖDÜLÜ

TDV'NİN 'VAKIF İNSAN YARIŞMASI'NIN ÖDÜLLERİ SAHİPLERİNİ BULDU

Gençlerde yardımlaşma bilincini geliştirmek, vakıf kültürünü yaygınlaştırmak ve iyilik odaklı projeleri teşvik etmek amacıyla lise öğrencilerine yönelik düzenlenen "Vakıf İnsan Yarışması"nda toplumsal fayda üreten projeler ödüllendirildi.

■ Türkiye Diyanet Vakfı (TDV) Gençlik Hizmetleri Müdürlüğü tarafından düzenlenen "Vakıf İnsan Yarışması"nın ödül töreni gerçekleştirildi. Yarışmaya bu yıl Türkiye genelinden lise düzeyinde 71 ilden 1053 grubun başvurduğu açıklandı. Yarışmada birincilik ödülünü kazanan "Genç Ümmet Hareketi", umre ziyaretiyle ödüllendirilirken, ikincilik ödülünü alan "Gönül Yolcuları" Bosna Hersek gezisi, üçüncülük ödülünü kazanan "Öncü Mücahideler" ise Karadeniz gezisi ile ödüllendirildi.

Kurtulmuş'tan **İslam** dünyasına reform çağrısı: **Gücümüzün Farkına Varmalıyız**

TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş, dünyanın yeni bir küresel düzene doğru ilerlediğini belirterek, **İslam** dünyasının sahip olduğu nüfus, doğal kaynaklar ve ekonomik potansiyelle yeni dönemin önemli güç merkezlerinden biri olabileceğini söyledi. Kurtulmuş, **İslam** ülkelerine birlik, reform ve ortak strateji çağrısı yaparken, Filistin meselesinin de yalnızca **Müslümanların** değil, vicdan sahibi tüm insanların ortak davası haline geldiğini vurguladı.

"İSLAM ÜLKELERİNE ÖNEMLİ ROLLER DÜŞÜYOR"

Azerbaycan'ın başkenti Bakü'de düzenlenen **İslam** İşbirliği Teşkilatı Parlamento Birliği (İSİPAB) 20'nci Konferansı'nın açılış oturumunda konuşan TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş, dünyanın önemli bir kırılma sürecinden geçtiğini ve yeni bir küresel düzenin doğum sancılarının yaşandığını söyledi.

Kurtulmuş "Şunu çok rahatlıkla söyleyebiliriz. Eski dünya yıkılıyor, çözülüyor, bu yaşadıklarımızsa yeni bir dünyanın doğum sancılarıdır. Bu çerçevede özellikle iki kutuplu sistemin geride kalması, ardından tek kutuplu sistemin geride kalmasıyla birlikte önümüzde yeni bir dönemin sayfaları sonuna kadar açılıyor" dedi.

TBMM Başkanı Kurtulmuş, çok kutuplu yeni dünya düzeninde **İslam** ülkelerine önemli roller düştüğünü vurguladı.

"İSLAM DÜNYASI GÜCÜNÜN FARKINA VARMALI"

Kurtulmuş, yaptığı açıklamada **İslam** dünyasının sahip olduğu stratejik imkanlara dikkat çekerek, mevcut küresel gelişmelerin doğru okunması gerektiğini ifade etti.

Birleşmiş Milletlerden sonra dünyanın en büyük uluslararası teşkilatlarından birine sahip olan **İslam** dünyasının büyük bir potansiyel barındırdığını belirten Kurtulmuş, 57 üye ülke ve 2 milyarı aşan nüfusun önemli bir güç oluşturduğunu söyledi.

Yer altı ve yer üstü kaynakları, genç nüfus ve ekonomik kalkınma kapasitesinin **İslam** ülkelerine önemli avantajlar sağladığını vurgulayan Kurtulmuş, bu imkanların yeni dönemde daha etkin değerlendirilmesi gerektiğini kaydetti.

Kurtulmuş, "Bunun için öncelikle kendimizin ve gücümüzün farkına varmamız, özgüven içerisinde geleceğe hazırlanmamız gerekir" ifadelerini kullandı.

"FARKLILIĞIMIZI ZENGİNLİK OLARAK GÖRELİM"

İslam dünyasının bu dönemdeki en büyük zaafı, bölünmüşlüğü, parçalanmışlığı ve iradesiz oluşunun geldiğini anlatan Kurtulmuş, birlik ve kardeşlik çağrısı yaptı. Kurtulmuş, birlik ve kardeşliğin tesisi için çalışmaların zorunlu olduğunu işaret ederek, "Aksi takdirde bu büyük zaafa, **İslam** dünyasının hemen her yerinin fevkalade büyük tehditlerle karşı karşıya kalacağı açıktır. Mezhebi, etnik, siyasi ve fikri farklılıklarımızı aramızda bir gerilim ve çatışma vesilesi değil, tam tersine ümetin zenginliğinin kaynağı olarak görmek ve ona göre hareket etmek zorunludur" ifadelerini kullandı. **İslam** dünyasının, dünyada yaşanan büyük kırılmalar ve gerilimler karşısında ortak stratejiler geliştirme me-

buriyetinde olduğunu dile getiren Kurtulmuş, bu dönemde hiçbir ülkenin tek başına bir kurtuluş reçetesine sahip olamayacağını söyledi.

Kurtulmuş "Nasıl gelişeceğimizi, bu nasıl süreçten nasıl başarıyla çıkacağımıza odaklandığımız ortak kalıcı stratejiler geliştirmek ve bu stratejiler çerçevesinde de ortak projelere seferber olmak zorunludur" ifadelerini kullandı. **İslam** dünyasının A'dan Z'ye topyekün bir reform sürecine ihtiyacı vardır. Reformdan kastım, aslımızdan kopmak, köklerimizden uzaklaşmak, **İslami** değerleri bir kenara bırakmak değil, tam tersi Hazreti Peygamber ve Asrı Saadet'in bize gösterdiği ölçüde yeniden değerlerimizle buluşarak, değerlerimizi asrın idraki içerisinde yeniden üretmek zorunludur" dedi.

"FİLİSTİN VİCDAN SAHİBİ TÜM İNSANLARIN ORTAK MESELESİ"

Filistin meselesinin gelecek dönemde **İslam** dünyası için ortak bir çaba ve gaye olduğunu belirten Kurtulmuş, "Filistin, sadece **Müslümanların** değil, insan ve vicdan sahibi bütün insanların ortak bir meselesi olmuştur. Filistin'de yaşanan insanlık tarihinin gördüğü en büyük soykırma karşı dünyanın hemen her

yerinde vicdan ve insaf sahibi insanlar ayağa kalkmakta, hesap sormaya başlamaktadırlar. İnşallah Filistin meselesini sonuna kadar götüreceğiz" ifadelerini kullandı.

Kurtulmuş, başkenti Kudüs olan nehirden denize kadar özgür bir Filistin devleti için mücadeleyi sürdürececeklerini kaydetti.

İslam dünyası ortak strateji geliştirmeli

▶ TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş, Azerbaycan'ın başkenti Bakü'de düzenlenen İslam İşbirliği Teşkilatı Parlamento Birliği (İSİPAB) 20'nci Konferansı'nın Açılış Oturumu'nda konuştu. İslam dünyasının, dünyada yaşanan büyük kırılmalar ve gerilimler karşısında ortak stratejiler geliştirme mecburiyetinde bulunduğunu dile getiren Kurtulmuş, bu dönemde hiçbir ülkenin tek başına bir kurtuluş reçetesine sahip olmasının mümkün olmayacağını söyledi. Yeni dönemde eski ezberlerle

yalımanın mümkün olmadığına işaret eden Kurtulmuş, şunları söyledi: "Eski ezberlerin baştan ayağa değişmek zorunda olduğu, yeni birtakım yaklaşımları hayata geçirmek için uzun uzun da vaktimizin olmadığı bir dönemin başındayız. Onun için diyorum ki İslam dünyasının A'dan Z'ye topyekun bir reform sürecine ihtiyacı vardır."

YENİ BİR DÖNEMİN BAŞLANGICI OLACAK

"Reformdan kastım, aslımızdan kopmak, köklerimizden uzaklaşmak, İslami değerleri bir kenara

bırakmak değil, tam tersi Hazreti Peygamber (sav) ve Asrı Saadet'in bize gösterdiği ölçüde yeniden değerlerimizle buluşarak, değerlerimizi asrı idraki içerisinde yeniden üretmek mecburiyetidir. Bu çerçevede özellikle siyasi, kurumsal ve fikri reformların İslam ülkelerinin en temel meselelerinden birisi olduğunun altını çizmek isterim. İslam ülkeleri arasında iş birliği ve geleceği birlikte kurma iradesi, Allah'ın izniyle dünyaya da yol gösterecek yeni bir dönemin başlangıcı olacaktır."

TBMM Başkanı Kurtulmuş, Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev'le görüştü.

10. YILDA 15 TEMMUZ RUHU YENİDEN YAŞATILACAK

► 15 Temmuz hain darbe girişiminin üzerinden geçen 10 yılın ardından yurt genelinde kapsamlı anma programları düzenlenecek. Şehitleri anmak, gazilere vefa göstermek ve milletin darbe girişimine karşı ortaya koyduğu direnişi gelecek nesillere aktarmak amacıyla Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı, İstanbul Valiliği ve 15 Temmuz Derneği koordinasyonunda düzenlenecek etkinlikler, İstanbul'daki 15 Temmuz Müzesi'nde tanıtıldı. 15 Temmuz Derneği Başkanı İsmail Hakkı Turunç, milli birlik ve beraberliğin

korunmasının önemine dikkat çekerek, "Birlik içinde olduğumuz sürece bu millete bir daha böyle bir girişimde bulunulamaz" ifadelerini kullandı.

AYASOFYA'DA HATİM

Bu yılki 15 Temmuz etkinlikleri kapsamında;

1-31 Temmuz tarihleri arasında İstanbul, Ankara, Antalya, Gaziantep ve İzmir'deki havalimanlarında özel sergi alanları oluşturulacak. İstanbul'daki üç köprünün yanı sıra Osmangazi Köprüsü ve 1915 Çanakkale Köprüsü'nde

de bayrak asma törenleri gerçekleştirilecek. 10 Temmuz'da Ayasofya-i Kebir Camii'nde düzenlenecek program kapsamında, 15 Temmuz şehitlerini temsilen 253 hafız tarafından hatim okunacak. Anma etkinlikleri kapsamında bu yıl kapsamı genişletilen bisiklet ve motosiklet korteji düzenlenecek. Geçtiğimiz yıl yoğun ilgi gören Boğaz korteji bu yıl da tekrarlanacak. Şehitlik ziyaretleri, fener alayları ve anma yürüyüşleri düzenlenecek. Türkiye'nin demokrasi mücadelesi uluslararası platformlarda da anlatılacak. ► **SALIHA ENGİN**

Azerbaycan Cumhurbaşkanı Aliyev: “BATI’DA İSLAM DÜŞMANLIĞI TEŞVİK EDİLİYOR”

Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev, Batı’daki bazı siyasi çevreler ile Avrupa Parlamentosu ve Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi gibi uluslararası kurumların, İslam düşmanlığına yönelik söylemleri teşvik ettiğini bildirdi.

Aliyev, Bakü’de düzenlenen İslam İşbirliği Teşkilatı Parlamento Birliği’nin (İSİPAB) 20. Konferansı katılımcılarına mesaj gönderdi. Mesajı, Azerbaycan Milli Meclisi Başkanı Sahibe Gafarova okudu. Azerbaycan’ın İslam İşbirliği Teşkilatı’na (İİT) üyeliğinin bu yıl 35. yılının kutlandığını hatırlatan Aliyev, ülkesinin bağımsızlığını yeniden kazanmasının ardından katıldığı ilk uluslararası kuruluşlardan biri olan İİT bünyesinde, İslam dayanışmasının güçlendirilmesine önemli katkılar sunduğunu belirtti. Aliyev, Azerbaycan’ın teşkilatın amaç ve ilkelerine bağlı kaldığını vurgulayarak, İİT üyesi ülkelerle dostluk ve kardeşlik temelinde çok yönlü işbirliği ilişkileri geliştirdiklerine dikkati çekti. İslam kültürel mirasına

yönelik saldırıların, İslam düşmanlığının açık bir göstergesi olduğuna işaret eden Aliyev, Müslümanlara yönelik nefret söylemlerinin ve İslam değerlerine yönelik saldırıların dünya genelinde arttığını belirtti.

“KUR’AN-I KERİM’İN YAKILMASI İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ OLAMAZ”

Aliyev, mesajına şöyle devam etti: “Kur’an-ı Kerim’in yakılması ve Hz. Muhammed’e yönelik hakaret içerikli karikatürlerin yayılması hiçbir şekilde ifade

özgürlüğü kapsamında değerlendirilemez. Bu tür eylemler, tamamen kabul edilemez niteliktedir. İslam karşıtlığı, yalnızca Müslümanlara yönelik bir hoşgörüsüzlük biçimi değil, aynı zamanda toplumlar arasında karşılıklı anlayışa ve barış içinde birlikte yaşama kültürüne yönelik ciddi bir tehdittir.” Özellikle Avrupa’da bazı çevrelerde İslam karşıtlığının arttığının altını çizen Aliyev, şu ifadelere yer verdi: “Batı’daki bazı siyasi çevreler ile Avrupa Parlamentosu ve Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi gibi uluslararası kurumlar, İslam karşıtı söylemleri teşvik etmektedir. Bu çevreler, İslam’ı aşırılıkçılık ve terörizmle özdeşleştirmeye çalışmakta, dinimiz hakkında önyargılı bir algı oluşturmakta ve onu bir tehdit kaynağı gibi göstermektedir. Bu yaklaşım, farklı inanç ve kültürler arasında güvenin zedelenmesine yol açmaktadır.”

Ateskes var ama saldırılar sürüyor

■ Gazze kentindeki Şifa Hastanesi yerleşkesinde ulusal ve **İslami** grupların çağrısıyla düzenlenen protesto gösterisinde, siyonist rejimin ateşkes anlaşmasını sistematik şekilde ihlal etmeyi sürdürdüğü belirtildi.

Katılımcılar, Gazze'deki insani krizin devam ettiğini ve uluslararası toplum ile arabulucu ülkeler ve anlaşmanın garantörü konumundaki tarafların sorumluluk üstlenmesi gerektiğini vurguladı.

HIRSIZ İSRAİL

■ **GAZZE'DE** soykırım yapan İsrail, 1.5 milyon kişiyi yerinden etti. Yetmedi, **camileri**, okulları ve hastaneleri vurdu. Yetmedi Filistin'in paralarını da çaldı. **Filistin Başbakanı Muhammed Mustafa, İsrail'in Filistin'e ait milyarlarca dolarlık mali kaynağı elinde tuttuğunu açıkladı.** Mustafa, İsrail'in Filistin vergi gelirlerinden yaklaşık **6 milyar doları transfer etmediğini, buna ek olarak Filistinliler'e ait yaklaşık 5 milyar dolarlık banka varlığının da dondurulmuş durumda olduğunu** söyledi. Filistin ekonomisinin ciddi bir mali

Muhammed Mustafa

baskı altında bulunduğunu belirten Mustafa, **söz konusu kaynakların Filistin yönetiminin kamu hizmetlerini sürdürmesi ve maaş ödemelerini gerçekleştirme** açısından hayati önem taşıdığını ifade etti.

Katil sürüsü şimdi de Bosna Hersek'i karıştırma peşinde

SEBAHATTİN AYAN/İSTANBUL

Kurulduğu günden bu yana bölgeyi kan gölüne çeviren siyonist İsrail, kendi güvenliğini bahane ederek, etrafına tehdit olmaya devam ediyor. İsrail Başbakanı Binyamin Netanyahu, Bosna Hersek Devlet Başkanlığı Konseyi'nin Sırp üyesi Zeljka Cvijanovic ile görüştü. Diplomatik nezaketten çok siyasi bir tercihin göstereci olan görüşmede, Bosna-Hersek devlet bayrağına yer verilmezken yalnızca Sırp entitesinin bayrağı sergilendi. Bosna Hersek'in ayrılıkçı Sırp entitesine liderlik eden Zeljka Cvijanovic ve katil Netanyahu birçok konuda mutabık kalırken, İsrail Dışişleri Bakanı Gideon Saar, görüşmede Sırp'ları "İsrail'in gerçek dostları" olarak nitelendirerek, Bosna'daki Hristiyan azınlıkların korunması gerektiğini dile getirdi. Konuyla ilgili gazetemize açıklamalarda bulunan uzmanlar, Siyonist İsrail'in tutumunun kabul edilmez olduğunu vurgularken katil sürüsünün tüm dünyada Müslümanları hedef alarak politika yürüttüğünü belirtti.

"KARDEŞLİK İÇİNDE YAŞIYORUZ"

Görüşmeye Bosna Hersek'in ilk cumhurbaşkanı merhum Aliya İzetbegović'in kurucusu olduğu ve ülkedeki en büyük Boşnak partisi olan SDA, Saar'ın açıklamasına tepki gösterdi.

Saar'ın açıklamasının Bosna Hersek'in iç işlerine doğrudan bir müdahale olduğu kaydedilerek, "Boşnaklara zarar verme niyetiyle İsraili bakan, bilmeden Sırp'ları ve Hırvatları da incitmektedir. Çünkü Bosna Hersek'te herhangi bir 'Hristiyan azınlık' yoktur. Bosna Hersek Anayasası'nın öngördüğü şekilde kurucu halklar vardır. İsraili bakan, Boşnaklara karşı soykırım işlendiğini, onların kitlesel savaş suçlarına, etnik temizliğe ve toplama kamplarına kapatılmaya maruz kaldıklarını bilmiyor ya da bilmek istemiyor. Siyonistlerin ne yazık ki unuttukları şey, İslam dünyasının her yerinden, özellikle de Bosna Hersek'ten Müslümanların, Yahudilerin İspanya'dan sürülmesi döneminde onlara kurtarıcı bir el uzattıklarıdır" ifadeleri kullanıldı.

"İSRAİL KAN VE GÖZYAŞININ ADI OLDU"

Konuyla ilgili gazetemize konuşan Türkiye-Bosna-Hersek Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Refik Özen, "İsrail kan ve gözyaşının adı oldu. Özellikle Türkiye'nin artık bir küresel güç haline gelmesi ve bu noktada hızlı adımlar atması, İsrail'i görülen o ki, çok ciddi manada endişelendiriyor. Bu noktada da Türkiye'nin önünü nasıl keserim, kesebilirim derdiyle, Türkiye'nin ilişkilerinin güçlü olduğu gerek Afrika'da gerek Ortadoğu'da ge-

rek Balkanlar'da 'Acaba buna engel olabilir miyim?' düşüncesiyle bazı adımlar attığımız görüyoruz. Bunun beyhude adımlar olduğunu, bunlardan bir netice çıkamayacağını bu vesileyle söylemek isterim" ifadelerini kullandı.

YAZ KURLARI

"Oğlum hayırsız çıktı!", "kızım hayırsız çıktı"... diye şikâyetlenmeye herkesin hakkı olmadığı kanaatindeyiz. En seçme gıdalarla beslemek, en marka kıyafetler giydirmek, en namli okullarda okutmak, yabancı lisan öğretmek, yurt içi veya yurt dışı gençlik kamplarına göndermek, spor salonlarına kaydetmek...ile bir ebeveyn, çocuğuna karşı mükellefiyetlerini yerine getirmiş olmaz!

Bunlar ve daha fazlası, şartları içinde gücü yeten herkes tarafından yapılabilir... ama hayat da eğitim de bunlarla benzerlerinden ibaret değildir.

1950'lere kadar köylü toplu idik. Ulaşım kolaylığının hayatımıza girmesiyle kademe kademe şehiri toplum olduk. Milletimizde dışarıya işçi olarak gitme misali, evvela kendi köyümüzden kendi şehrimize gelmekle yaşandı. Şehirleşme, gecekonduculardan, küçük esnafıktan, tüccarlığa, büyük iş adamlığına, villalara... kadar türlü safhalardan geçerek nihâyet rahat toplumuna vardı.

Düne kadar aza kanaat eden, azını paylaşan, ağzı şükürdürükulara toplumun yeni nesillerinin yedikleri önderinde yemedikleri arka larındaydı.

Refah toplumu döneminde dünyaya ait olma duygusu genç hayatları kuşattı. Bu vaziyet, önce taklitçiliği, sonra hayranlığı ardından moda zehirlenmesini getirdi ve yol, yabancılaşmaya vardı. Bu topraklarda doğup, ezan duyan fakat Türkiye konuşan yabancılaşmış nesiller türdü. Şehirlerde görülen kapalı yerleri açık yerlerinden az olan nesillerin hikâyesi budur.

Aileler, bu nesillerin maddi beslenme ve yetismeleri için borçlanmalara varıncaya kadar her türlü fedakârlığı yaptılar, yapıyorlar. Fakat o çocukların mânevî eğitilmelerine her aile gerekli ihtimamı göstermedi. Hâlbuki biz, üstün bir ümmet ve seçkin bir milletiz. Asırlara dayalı geniş, zengin ve derin çocuk yetiştirme, terbiye etme, onlara tahsil aldırma, meslek sahibi yapma gibi insanın iki cihanını kurtaracak tecrübe mirasına sahibiz. Bu mirasa medeniyet diyoruz. Bizim medeniyet geleceğimizde eğitim; doğan bebeğin sağ kulağına kamet okuyarak başlar, helâl süt ve helâl lokma hassasiyetiyle devam eder, çocuk 4 yaş 4 ay 4 günlük olunca hoca eliyle Kur'an-ı kerim öğretir, ardından "Ana Mektebi", Sibyan mektebi diye o eğitim, Medrese denen üniversiteye kadar giderdi.

Eskiden de spor vardı, deniz vardı, gezi vardı... ama ailede sorumluluk ve gencin önünde de rehber olarak gayriya benzememe kaygısı ve mahremiyet, edeb, terbiye gibi insanı insan yapan ölçüler vardı...

"Sanayi inkihabını kaçırmamız, bir Cihan Devletini, imparatorluğumuzu kaybetmemize sebep oldu!" Bu sözü, çok söyledik ve çok yazdık.

Cemiyetimizde, toplumda baştan başlayarak en ücra köye kadar Avrupalılaştırma, Garplılaştırma özentisi, tamî tamîna iki asır evvel başladı. Şimdilerde

vaktinde yakalayamadığımız sanayi inkihabını, sanayi devrimini, teknolojiyi, interneti de elde etmiş olarak telâfi etmekteyiz. Bugün Allaha şükür savunma sanayinde, ulaşımda, iletişimde vs. dünyanın takdirini kazanan ve ihracatlar yapan bir seviyeye geldik:

Mânevî kalkınma tamam. Mânevî hayatısa, çöktü. Şehirlerin plajlaşması,

neredeyse her gün bir genç kızın ifletini kaybetmiş olarak öldürülmesi ve benzeri onlarca sebep bundandır. Şunu diyebiliriz; dedelerimizin-ninelerimizin hayatında mânevî sağlam-

lık tam fakat maddî kalkınma tõekelemişti; bugünse maddî kalkınmamız, dünya ile yarışta fakat mânevî çöküntü tehlike arz ediyor.

Bu toplumun yalnızca kapalı yerleri açık yerlerinden az olan gençlik sıkıntısı yok. Güya örtülü; Kur'an-ı kerim'in ifadesiyle "örtülü çıplaklar" derdi de var. Nereden fetva alındı, kim teşvik ettiyse birden çoğalan bir moda illetiyle tesettürlü gençlerin birçoğu, tesettürlü katleder vaziyetler! Daha beteri ise tam tesettürlü olup da örtüsünün üstüne fõtr şapka ve şapka lereği takmak... Bir ruh zehirlenmesi dönemindediz.

Korkarz ki bu gidişatla Osmanlı İmparatorluğunun yaşadığı, bu defa da aksi ile yaşanacaktır. Kişi olarak, aile olarak, cemiyet ve devlet olarak kendimizi samimi ve cesur şekilde sorgulamalıyız.

Bakınız 2026 yılının yaz ayına girdik. Ramazan ve Kurban Bayramlarının tatle dönüştürüldüğünü, aile büyüklerinin aramadığını yıllardır yazıyoruz.

Şimdi ise söyleyeceğimiz şudur:

Evvla gecikmeden doğru teşhis konmalı. O zaman mânevî çöküntü, asla benzemekte, köklere bağlılıkta, çürüme yaşadığımız gerçeği görülür. Bu acı manzarayla yüzleşince herhâlde tedbir alınır, gereği yapılır. Tedbir, ağacın yaş iken eğilmesidir. Edebiyle deniz, tatlı, kir, spor... yapılsın; fakat, koskoca yaz ayı bunlarla ve gün 24 saat cep telefonu ekranıyla havaalkiler ve ergenlik savurganlıklarıyla geçmesin:

Diyanet, vakıflar, dernekler, her yaz ve her hafta sonu Kur'an kursları, dinî eğitim-öğretim yapılmaktadır. Bunlar **ca-milâret** ve uygun mekânlarda olmalıdır. Çocuklar, gençler bir düzen ve tertip ve devamlılık içinde bu kurslara devam ederek Elifbasını, Kur'an'ını, ilmi-hâlî bilgilerini, İslâm ahlâkını, namaz surelerini öğrenmelidir. Ebeveynler bu ihtiyacı görmeli, Kanaat Önderleri de teşvik etmelidir. Aslında okulların, yaz aylarında bu hizmetlere tahsisi mümkün ve gereklidir.

Şu Gazzeli kadımlara, kızlara, çocuklara, gençlere bakıp matıcu olmalı ve ders çıkarmalı. O ne muhteşem imân ve ne aşılmaz tevekküldür! Bu imân ve ahlâka sahip oldukları için teknoloji, onları mağlup edemedi!..

İçinde bulunduğumuz bu sosyolojik dönemdeki şu gidişatla anası-babası öldüğünde onları cenâze namazına katılmayan veya hazır bulunsa bile nasıl namaz kılacağını bilmeyen, ölüsünün arkasından bir Fatıha, bir Yaşın okuyamayan nesillerin artarak çoğalacağı gün gibi ortada. Bu mânevî donanımdan mahrum genç, üniversiteyi birincilikle bitirse, ana dili gibi yabancı dil bilse ne yazar? Farkında olursa da olunmasa da o bir sözde yabancı aydındır!..

Pahalı yiyecekler, pahalı markalar, denizde güneşleme ve dünya şehirlerinde gezme nesilleri tek başına hayrî evlâ yapamaz. Allahü teâlâ, insanı, darlıkta da varlıkta da imtihan etmekte. Üniversiteye girmeye imtihanına verilen emeğin onda biri cennete girmek için verile kendimize barışıklığımız daha bir güzelleşir.

Eğer sen, kendi çocuğunun kalbine millî şuur ve İslâm aşkıni nakşetmezsen, elin İngilizli gelir, "Sarıyerdeki Türk okulumu sahiplenerek senin çocuklarını devşir, beyinlerini yıkar; o çocuklar, İngiliz kıyafetle İngiliz dükünün önünde İngiliz millî marşını söyler, çocuğu devşirilmiş gafil vailerse bununla iftihar ederler.

'Kur'an binâ eder ve ezkâr ise fidan diker.'

Nifferi'nin "Harf Durağı"ndan önceki yazımızda yaptığımız seçki, aslında yalnızca tasavvufi bir derleme değildir; aynı zamanda İslâm yazısının ontolojisini, hüsnühattın metafiziğini ve hattatlık terbiyesinin iç mantığını açığa çıkarabilecek güçlü bir nazari çerçevedir.

ÖMER LEKESİZ
ömer.lekesiz@yeni-afak.com.tr

Çünkü burada "harf", sıradan bir dil unsuru olmaktan çıkarak görünürlük, bilgi, perde, huzur ve marifet arasında kurulan büyük ilişkinin merkezine yerleşir. Bu sebeple metni yalnızca sıfır bir söyleyiş

olarak değil, aynı zamanda bir "hüsnühatt nazariyesi" kapsamında okumak gerekir.

"Harf bir perdedir ve perde bir harftir" cümlesi, İslâmî yazı metafiziğinin en yoğun ifadelerinden biridir. Çünkü hüsnühatta harf, aynı anda hem gösteren hem gizleyendir. Harf görünürlüğün vasıtasıdır; fakat aynı zamanda hakikatin bütünüyle ele geçirilmesini engelleyen bir örtüdür.

Bu nedenle hattat, harfi yalnızca güzel yazmaya değil, onu şeffaflaştırmaya çalışır. Yazının kemâli, harfi ortadan kaldırmakta değil; harfi, kendisinden öteye işaret eden bir eşğe dönüştürmektedir.

Nifferi'nin: "Harf bilmez Beni" sözü de bu bakımdan son derece önemlidir. Çünkü burada harfin sınırlılığı dile getirilir. Yazı, hakikati taşıyabilir; fakat onu kuşatamaz. Dolayısıyla hüsnühatt, mutlak hakikatin resmi değil; ona dair bir işaretler düzenidir.

Bu anlayış, İslâmî sanatındaki "tevazu estetiği"nin temelidir. Hattat ne kadar mahir olursa olsun, yazdığı şeyin yalnızca bir iz olduğunu bilir. Böylece yazı, mutlaklaşmak yerine mahv olur; görünmek yerine geri çekilir.

Bu yüzden Nifferi'nin "harften hurûc"u son derece kritik bir kavramdır: "Harften hurûc edenler ise huzur ehlidirler." Buradaki "hurûc", harfi inkâr etmek anlamına gelmez. Bilakis, harfte takılı kalmamak demektir. Hakiki hattat da böyledir: Yazıyı sever ama yazının ötesindeki huzuru daha çok sever. Bu nedenle klasik hüsnühatta yazı çoğu zaman sessizdir; bağırmasın, gösteriş yapmasın, göz kamaştırmaya çalışmasın; satırdaki sükûn, hattatın iç terbiyesinin dışavurumudur.

Metindeki: "Vechim için talim es" ifadesi ise doğrudan hattatlık terbiyesine aittir. Çünkü İslâmî geleneğinde "meşk" yalnızca teknik bir eğitim değildir. Kalemın tutulması, nefesin ayarlanması, harfin ölçüsü... bütün bunlar aynı zamanda nefsin terbiyesiyle ilgilidir. Bu nedenle hattatın elindeki tüzlük, ruhandaki dikkatle birleşmek zorundadır. Nifferi'nin "ihlâs"ı sürekli merkeze alması da bundandır. Yazının hakikati, biçimsel mükemmellikten önce niyetin sağlığıyla ilgilidir.

Özellikle "Zahir harf ehli; amele sevk etmeyen ilmindir. Bâtin harf ehli; hakikate sevk eden ilmindir." söyleyişi hüsnühattın estetik ölçüsünü verir gibidir. Eğer yazı yalnızca göze hitap ediyor, hayranlık uyandırıyor fakat insanı içsel bir yönüne çağırıyor, hâlâ "zahir harf" seviyesindedir. Fakat yazı kişide huşu, vakar, sükût, yöneldi ve iç derinliği uyandırıyor, "bâtin harf" e yaklaşmıştır. Bu nedenle İslâmî dünyasında güzel yazı yalnızca bir görsel sanat değil, aynı zamanda bir ahlak ve zikir biçimi olarak kabul edilmiştir.

Metindeki: "İsim, eğilmiş bir eliftir" cümlesi ise başlı başına bir yazı ontolojisi kurabilecek yoğunluktadır. Çünkü elif, İslâmî yazısında yalnızca bir harf değil; birlik eksenini, tevhidin dikey çizgisi ve bütün harflerin ilkesi olarak düşünülür. Elifin "eğilmiş" olması ise mutlak birliğin görünür zımmına inisi, yani taayyütü hâline gelişinde okunabilir. Böylece yazı, metafizik olanın biçim kazanması olur. Hattat kıvrımları yalnızca estetik hareketler değil; varlığın çoğullaşmasının izleridir.

Nifferi'nin: "Harf, ilmin delilidir ve ilim de harfin madenidir" sözü de bu ilişkiyi tamamlar. Burada harf ile mana birbirinden kopuk değildir. Harf, mananın cesedi değil; onun görüntü hâlidir. Bu nedenle hüsnühatta yazı yalnızca okunmaz; seyredilir. Çünkü mana henüz bütünüyle donmamıştır, çizginin içinde nefes almaya devam etmektedir.

Metindeki bir başka dikkat çekici cümle: "Kur'an binâ eder ve ezkâr ise fidan diker." ifadesidir. Bu söz, İslâmî sanatın neden mimariyle birlikte düşünüldüğünü de açıklar. Kur'an yazısı yalnızca metin üretmez; mekân kurar, yön tayin eder, bakışı terbiye eder. Kubbe, mihrap, istil ve yazı bu yüzden birbirinden bağımsız değildir. Yazı, mekânın ruhudur; mekân ise yazının seyrangâhidir.

Nihayet Nifferi'nin "harf" e dair söyledikleri, hüsnühattın neden modern anlamda yalnızca bir "estetik obje" olarak anlaşılmasıncağın da göstergesidir. Çünkü burada yazı, bilgi olduğu kadar perde; görünürlük olduğu kadar gizlenme; biçim olduğu kadar huzur (zevk); sanat olduğu kadar tezkiye; çizgi olduğu kadar hâldir.

Bu sebeple gerçek hattat, yalnızca harfi yazan kişi değildir. O, harf ile huzur arasındaki mesafeyi kapatan kişidir.